

SOFI
KINSELA

Iznenadi me!

Prevela
Aleksandra Čabraja

■ Laguna ■

Naslov originala

Sophie Kinsella

SURPRISE ME

Copyright © Madhen Media Ltd 2018

All rights reserved.

Translation copyright © 2018 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Za Henrija

„Današnji dvadesettrogodišnjaci imaju trostruko više izgleda da dožive stotu od svojih baba i deda, i dvostruko više od svojih roditelja.“

Izveštaj britanske Nacionalne kancelarije za statistiku, 2011.

„Drastična brzina kojom se menja životni vek znači da moramo radikalno preispitati svoje viđenje poznijeg životnog doba...“

Ser Stiven Veb, britanski ministar za penzije 2010–2015.

PROLOG

Imam svoj tajni mali rečnik za svog muža. Reči koje sam izmislila da ga opišem. Nikad mu ih nisam rekla: one mi jednostavno ponekad padnu na pamet. Na primer...

Mrštozbun: njegovo ljupko mrštenje kad je zbunjen, dignutih obrva, molećivog pogleda, kao da govori: „Objasni mi!“ Den ne voli da bude zbunjen. Voli da sve bude jasno. Čisto. Otvoreno.

Smotroprez: napeto, oprezno držanje kad god se u razgovoru spomene moj otac. (On misli da ja to ne primećujem.)

Skršnut: kad se život preokrene i tresne ga pesnicom tako snažno da na trenutak bukvalno ostane bez daha.

Zapravo, ta reč je višenamenska. Može da opiše bilo koga. Može da opiše i mene. Upravo me sada *opisuje*. Jer, znate šta? Ja sam skršnuta. Pluća su mi skamenjena. Obrazi mi gore. Osećam se kao glumica u nekoj sapunici, a evo zašto: 1. movam se po Denovoj radnoj sobi, 2. dok je on na poslu i nema pojma šta radim, i 3. otvorila sam tajnu, zaključanu

fioku njegovog stola i 4. ne mogu da verujem šta sam tu našla; šta držim u ruci; šta vidim.

Dok tako buljim, ramena mi se dižu i spuštaju. Mozak mi dovikuje panične poruke, poput: *Šta? I: Da li to znači da...? I: O bože, molim te. Ne. Ovo nije u redu. Ovo je sigurno neka greška.*

I, gotovo najgore od svega: *Je li Tilda sve vreme bila u pravu? Jesam li sama sebi navukla bedu na vrat?*

Osećam kako mi naviru suze, pomešane sa sve jačom nevericom. I sve jačim užasom. Još uvek nisam sigurna koje će osećanje prevladati. Zapravo, jesam. Preovlađuje neverica koja se udružuje s besom. „Stvarno?“ dođe mi da viknem. „Stvarno, Dene?“

Ali to ne radim. Samo snimam nekoliko fotografija telefonom, jer... jednostavno zato. Mogle bi mi zatrebati. Onda vraćam na mesto ono što sam pronašla, zatvaram fioku, pažljivo je zaključavam, ponovo proveravam da li je zaključana (pomalo sam opsesivno-kompulzivna kad je reč o zaključanim vratima, isključenim mašinama za veš, i slično; hoću da kažem, ništa strašno, nisam ja *luda*, samo malo... znate), i uzmičem, kao od mesta zločina.

Mislila sam da znam sve o svom mužu i da on zna sve o meni. Videla sam ga kako plače gledajući film *Do neba*. Čula sam ga kako viče: „*Unakaziću te!*“, u snu. On je mene video kako na odmoru perem gaće (jer su cene pranja rublja u hotelu bile sulude), i čak mi ih je prostirao na ručku za peškire.

Oduvek smo bili *takav par*. Nerazdvojni. Prepleteni. Čitali smo jedno drugom misli. Završavali smo jedno drugom rečenice. Mislila sam da više ne možemo da iznenadimo jedno drugo.

Pa, to samo pokazuje kako ništa nisam znala.

PRVO POGLAVLJE

PET NEDELJA RANIJE

Sve je počelo na našu desetu godišnjicu. Ko bi to pomislio?

Zapravo, ovde mislim na dve stvari: 1. Ko bi pomislio da će sve početi baš na taj dan? I 2. Ko bi uopšte pomislio da ćemo dočekati desetu godišnjicu?

Kad kažem desetogodišnjica, ne mislim na deset godina braka. Mislim na deset godina otkad smo se upoznali. To je bilo na rođendanu moje drugarice Alison. Tog dana su se naši životi zauvek promenili. Den je pekao roštilj a ja sam mu tražila pljeskavicu i... *bum*.

Pa, ne baš *bum* kao ljubav na prvi pogled. *Bum* znači, pomislila sam: Mmm, pogledaj te oči. Pogledaj te ruke. Sladak je. Nosio je plavu majicu koja mu je isticala boju očiju. Oko struka je imao vezanu kecelju i vešto je prevrtao pljeskavice. Kao kralj roštilja.

Što je najsmješnije od svega, nikad ne bih pomislila da će se prevrtanje pljeskavica naći na spisku osobina koje tražim kod muškarca. Ali eto.

Gledajući ga na toj žurci kako se neprestano vedro smeje... bila sam očarana.

I tako sam pitala Alison ko je on („stari drug sa faksa, bavi se nekretninama, stvarno fin momak“) i počela da ćaskam i flertujem s njim. A pošto to nije upalilo, nagovorila sam Alison da nas oboje pozove na večeru. A kad ni to nije upalilo, dva puta sam „slučajno“ naletela na njega u Sitiju, od toga jednom u majici sa stvarno dubokim izrezom (skoro kurvinskim, ali već sam bila pomalo očajna). A onda me je on konačno, *konačno* primetio i pozvao me da izađemo i to je bila ljubav na, znate, otprilike peti pogled.

Takođe: malčice smo izmenili tu priču kad je prepričavamo drugima. Na primer, ona kurvinska majica. To niko ne mora da zna.

Kako god. Da se vratimo na početak. Pogledi su nam se sreli nad roštiljem i to je bio početak. Jedan od onih sudbinskih trenutaka koji vam zauvek izmene život. Trenutak za pamćenje. Trenutak koji, deceniju kasnije, treba obeležiti ručkom u Baru.

Volimo Bar. Hrana je odlična i atmosfera nam prija. Den i ja uglavnom volimo iste stvari, zapravo – filmove, standap komediju, šetnje – mada se u ponečemu i razlikujemo. Mene, na primer, nikad nećete videti na biciklu. I nikad nećete videti Dena u božićnoj kupovini. Njega pokloni ne zanimaju, a njegov rođendan je pravo mučenje. (Ja: „Sigurno želiš nešto. *Razmisli.*“ Den (zbunjeno): „Kupi mi... hm... mislim da nam je nestalo pesto sosa. Kupi mi jednu teglu.“ Ja: „Teglu *pesto sosa? Za rođendan?*“)

Žena u crnoj haljini vodi nas do stola i pruža nam dve velike crne fascikle.

„To je novi jelovnik“, kaže nam. „Konobarica će uskoro doći.“

Novi jelovnik! Dok ona odlazi, gledam u Dena i u njegovom oku jasno vidim iskru.

„O, stvarno?“, pitam, zadirkujući ga. „Misliš?“

On klimne glavom. „Lako je.“

„Pametnjakoviću“, odvrćam.

„Prihvatam izazov. Imaš parče papira?“

„Naravno.“

Uvek imam papir i olovke u torbi, jer uvek igramo tu igru. Pružam mu hemijsku olovku i list otkinut iz notesa, a isto uzimam i za sebe.

„Dobro“, kažem. „Počinjemo.“

Sedimo ćuteći i pogledom proždiremo jelovnik. Imaju i šarana i ražu, pa je pomalo komplikovano... ali ipak, *znam* šta će Den naručiti. Pokušaće da me obmane, ali ja ću ga uhvatiti u prevari. Jednostavno znam kako mu radi mozak.

„Gotovo.“ Den nažvrlja nekoliko reči na papiru i presavije ga.

„Gotovo!“ Pišem svoj odgovor i isto tako presavijam papir, baš kad konobarica stiže do našeg stola.

„Želite li nešto za piće?“

„Naravno, i ručak.“ Smešim joj se. „Ja ću negroni, ostrige i piletinu.“

„Ja ću džin i tonik“, kaže Den, kada ona zapiše moju porudžbinu. „I ja ću ostrige, i šarana.“

Konobarica odlazi, a mi čekamo da se dovoljno udalji. A onda:

„Pogodila sam!“ Guram svoj papir ka Denu. „Mada nisam napisala džin i tonik. Mislila sam da ćeš naručiti šampanjac.“

„Ja sam sve pogodio. Zakucao sam te.“ Den mi pruža svoj papir, i vidim da je na njemu urednim rukopisom ispisano *Negroni, ostrige, piletina*.

„Čoveče!“ uzviknem. „Mislila sam da ćeš napisati jastoga.“

„S palentom? Ma da.“ On se naceri i sipa mi vodu.

„Znam da si umalo naručio ražu.“ Ne mogu odoleti da se ne pravim važna i ne pokažem koliko ga dobro poznajem. „Dvouvio si se između raže i šarana, ali su presudili šafran i mirođija koji idu uz šarana.“

Den se široko osmehne. Provalila sam ga.

„Inače“, kažem, šireći salvetu, „razgovarala sam sa...“

„Ah, odlično! Pa šta je...“

„Sve je u redu.“

„Sjajno.“ Den pijucka vodu, a ja u glavi skidam tu temu sa spiska.

Mnogi naši razgovori izgledaju upravo tako. Rečenice koje se preklapaju, stenografske, nedovršene misli. Nisam morala da mu kažem: „Razgovarala sam s Karen, našom dadiljom, o čuvanju dece.“ On je to već znao. Nije baš da smo *vidoviti*, ali obično tačno znamo šta ono drugo hoće da kaže.

„Oh, i moramo da se dogovorimo u vezi s maminim...“, kaže on, pijuckajući iz svoje čaše.

„Znam. Mislila sam da odemo tamo odmah posle...“

„Da. Dobra ideja.“

Još jednom: ne moramo sve da kažemo i ne moramo da pričamo o tome kako ćemo otići na rođendansku proslavu njegove mame i kako bismo mogli da odemo tamo odmah posle časova baleta na koje nam ćerke idu. Oboje to znamo. Dodajem mu korpu za hleb, znajući da će uzeti hleb sa kvascem, ne zato što ga posebno voli, već zato što zna da ja volim fokaču. Takav je Den. Čovek koji vam prepušta vaš omiljeni hleb.

Konobarica nam donosi piće i mi se kucnemo. Oboje smo prilično opušteni, jer imamo slobodno popodne. Obnavljamo polisu zdravstvenog osiguranja i zato oboje idemo na pregled, koji je zakazan za danas.

„Znači, deset godina.“ Dižem obrve. „Deset godina.“

„Neverovatno.“

„Uspeli smo!“

Deset godina. To je pravo dostignuće. Kao da smo osvojili planinski vrh. Mislim, čitava *decenija*. Tri selidbe, jedna svadba, dve bliznakinje, dvadesetak *Ikeinih* polica... praktično, čitav život.

I baš imamo sreće što smo tu, još uvek zajedno. Znam to. Neki drugi parovi koje poznajemo i koji su počeli da se zabavljaju u isto vreme kad i mi nisu imali toliko sreće. Moja drugarica Nađa se udala i posle tri godine razvela. Jednostavno im nije išlo.

S ljubavlju posmatram Denovo lice – lice koje tako dobro poznajem, visoke jagodice, poneku pegicu i zdravo rumenilo od vožnje bicikla. Njegovu tršavu, pepeljastu kosu. On izgleda tako živahno, čak i dok sedi ovde za ručkom.

Sad gleda u svoj telefon, te i ja pogledam u svoj. Ne pridržavamo se pravila da za vreme izlaska ne proveravamo telefon, jer ko bi mogao da izdrži čitav ručak bez gledanja u telefon?

„Oh, nešto sam ti kupio“, kaže on odjednom. „Znam da ovo nije prava godišnjica, ali ipak...“

On vadi upakovan poklon i već znam da je to knjiga o spremanju kuće koju sam htela da pročitam.

„Divno!“, uzvikujem, raspakujući je. „Hvala! I ja sam tebi nešto kupila...“

Odmeravajući težinu paketa, Den se već znalački smeška. On skuplja pritisivače za papir, i zato mu ih kupujem za rođendan ili u drugim sličnim prilikama. (Kao i teglu pesto sosa, naravno.) To je siguran izbor. Ne, ne *siguran*. To zvuči dosadno, a mi svakako nismo dosadni. To je samo... Pa. Znam da će mu se to dopasti, a zašto bih traćila novac na nešto neizvesno?

„Da li ti se dopada?“

„Dopada mi se.“ On se nagnje da me poljubi, i šapuće.
„Volim te.“

„Volim tog Dena“, odgovaram šapatom.

U tri i četrdeset pet sedimo u ordinaciji, prilično opijeni, onako kako to možete biti kada imate slobodno popodne, deca su vam u igraonici a vi ste upravo pojeli božanstven ručak.

Nikada ranije nismo bili kod doktora Bamforda – izabrala ga je osiguravajuća kompanija – a on je pravi lik. Za početak, uvodi nas zajedno u ordinaciju, što deluje neobično. Meri nam krvni pritisak, postavlja nam mnoštvo pitanja i gleda rezultate fitnes testova koje smo uradili. Zatim, dok ispunjava naše formulare, čita prilično dramatičnim tonom:

„Gospođa Vinter, šarmantna tridesetdvogodišnja dama, nepušač, zdravo se hrani...“

Na te reči, „zdravo se hrani“, Den me podsmešljivo pogleda, a ja se pravim da to ne primećujem. Danas nam je godišnjica – to je izuzetak. *Morala* sam da pojedem čokoladni mus. Primećujem svoj odraz u staklenim vratima ormarića i brzo se uspravim, uvlačeći stomak.

Plavuša sam, duge talasaste kose. Mislim, stvarno duge. Duge do struka. Kao Motovilka. Nosim dugu kosu još od detinjstva, i ne bih mogla podneti da je skratim. Ta duga plava kosa me, na neki način, definiše. To je nešto *osobeno*. I moj otac ju je obožavao. Eto.

I naše blizakinje su plave, a ja to ističem oblačeći im preslatke prugaste majice i suknjice s tregerima. Ili sam to bar radila do prošle godine, kad su obe zaključile da više od svega vole fudbal, i da žele da žive u svojim plavim, sintetičkim Čelsi majicama. Ne krivim za to Dena. Previše.

„Gospodin Vinter, snažan tridesetdvogodišnjak...“, čita doktor Bamford iz Denovog formulara, a ja prigušim kikut. „Snažan.“ Denu će se to dopasti.

Mislim, on vežba; oboje vežbamo. Ali ne biste mogli za Dena da kažete da je preterano krupan. On je baš... kako treba. Za Dena. Upravo kako treba.

„... i eto. Sve je u redu!“ Doktor Bamford završava s pisanjem i osmehuje nam se pokazujući mnoštvo zuba. Nosi periku, što sam приметila čim smo ušli, ali sam pazila da ne gledam u nju. Moj posao je prikupljanje fondova za *Viloubi haus*, majušni specijalizovani muzej u centru Londona. Često poslujem sa starijim, bogatim klijentima, i viđam dosta perika: neke bolje, neke lošije.

Ne, ispravka: sve su loše.

„Kakav divan, zdrav par“, kaže doktor Bamford s odobravanjem, kao profesor koji nas ocenjuje. „Koliko ste dugo u braku?“

„Sedam godina“, kažem. „A zabavljali smo se tri godine pre toga. Zapravo, danas je tačno deset godina otkad smo se upoznali!“ Stežem Denu ruku, odjednom preplavljena bujicom ljubavi. „Deset godina!“

„Deset godina smo zajedno“, potvrđuje Den.

„Čestitam! I imate izuzetno porodično stablo.“ Doktor Bamford gleda u naše papire. „Sve babe i dede su vam još uvek živi, ili su umrli u dubokoj starosti.“

„Tako je.“ Den klimne glavom. „Moji su još uvek živi i zdravi, a Silvi još uvek ima jednu babu i dedu, na jugu Francuske.“

„Mumificirali su se u *Pernodovom* likeru“, kažem, smešeći se Denu.

„Ali samo troje živih roditelja?“

„Otac mi je poginuo u saobraćajnoj nesreći“, objašnjavam.

„Ah“, kaže saosećajno doktor Bamford. „Inače je bio zdrav?“

„O, da. Vrlo. Izuzetno. Bio je izvanredno zdrav. Bio je neverovatan. Bio je...“

Ne mogavši da odolim, posežem za telefonom. Moj otac je bio tako lep. Doktor Bamford mora to da vidi. Kada sret-nem ljude koji nisu poznavali mog oca, gotovo osetim neki čudan *bes* zbog toga što ga oni nikad nisu videli, nikad nisu osetili taj čvrsti, topli stisak ruke, što ne razumeju koliki je to gubitak.

Ljudi su govorili da on izgleda kao Robert Redford. Imao je taj sjaj. Tu harizmu. Bio je zlatni momak, uprkos godina-ma, a sada nam je oduzet. I mada su od tada prošle već dve godine, još uvek se ponekad probudim i nisam svesna toga, dok me bol opet ne pogodi pravo u stomak.

Doktor Bamford gleda sliku na kojoj smo otac i ja. To je fotografija još iz mog detinjstva – pronašla sam je posle njegove smrti, skenirala i prebacila na svoj telefon. Sigurno ju je snimila moja majka. Tata i ja sedimo napolju, na terasi naše stare porodične kuće, ispod magnolije. Smejemo se nekoj šali koje se ne sećam dok se sunce probija kroz šarenu hladovinu iznad naših plavokosih glava.

Pažljivo posmatram reakciju doktora Bamforda, čekajući da on uzvikne: „Kakav strašan gubitak za ovaj svet, kako ste to podneli?“

Ali naravno, on to ne kaže. Primetila sam da, što duže žalite za nekim, to slabiju reakciju izazivate kod nepoznatih osoba. Doktor Bamford samo klimne glavom. Zatim mi vrati telefon i kaže: „Lepo. Pa, očigledno ste se bacili na svoje zdrave rođake. Izuzimajući nesrećne slučajeve, oboma vam predviđam dug život.“

„Odlično!“, kaže Den. „To želimo da čujemo!“

„Oh, u današnje vreme svi žive duže“, kaže doktor Bamford, ljubazno se smeškajući. „Time se bavim, znate, dugovečnošću. Prosečan životni vek se svake godine produžava. Ali svet se još zapravo nije navikao na to. Vlade... industrija... penzione kompanije... niko od njih zapravo nije uhvatio korak s tim.“ On se tiho nasmeje. „Koliko vas dvoje, na primer, očekujete da ćete živeti?“

„Oh“, okleva Den. „Pa... ne znam. Do osamdesete? Osamdeset pete?“

„Ja bih rekla, devedesete“, dodajem odvažno. Baka mi je umrla sa devedeset, a ja ću valjda poživeti koliko i ona.

„Oh, živećete duže od sto godina“, kaže doktor Bamford ubeđeno. „Sto dve, možda. Vi...“ On pogleda u Dena. „Možda nešto kraće. Možda sto.“

„Životni vek se nije *toliko* produžio“, kaže sumnjičavo Den.

„Prosečan životni vek nije“, slaže se doktor Bamford. „Ali vas dvoje ste natprosečno zdravi. Čuvate se, imate dobru genetiku... iskreno verujem da ćete oboje dočekati stotu. U najmanju ruku.“

On nam se dobroćudno smeši, kao Deda Mraz koji nam daje poklon.

„Bože!“

Pokušavam da zamislim sebe sa sto dve godine. Nikad nisam mislila da ću toliko dugo živeti. Nikad nisam razmišljala koliko ću dugo živeti, tačka. Jednostavno sam živela.

„To je nešto!“ Denovo lice se ozarilo. „Sto godina!“

„Ja ću imati sto *dve*“, kažem smejući se. „Šta kažeš na moju dugovečnost!“

„Šta kažete, koliko ste već u braku?“, pita doktor Bamford. „Sedam godina?“

„Tako je“, odgovaram, široko se osmehujući. „Zajedno smo već deset.“

„Pa, pomislite samo kako je to dobra vest“, govori veselo doktor Bamford. „Trebalo bi da uživate u svom braku još šezdeset osam godina!“

Št...

Šta?

Moj osmeh se odjednom skameni. Pred očima kao da mi se zamutilo. Ne mogu da dođem do daha.

Šezdeset osam?

Je li on to rekao...

Još šezdeset osam godina braka? Sa Denom?

Mislim, volim ja Dena i sve to, ali...

Još šezdeset osam godina?

„Nadam se da ćete nabaviti dovoljno ukrštenica da imate čime da se zabavite!“, čavrlja vedro doktor. „Možda ćete se malo zasititi razgovora. Mada, uvek je tu televizor!“ On očigledno misli da je veoma duhovit. „A tu su i boks paketi!“

Nesigurno se smeškajući pogledam u Dena, da vidim je li se njemu dopala ta šala. Ali on izgleda zaprepašćen. Ispustio je praznu kartonsku čašu na pod a da to uopšte nije primetio. Lice mu je pepeljastosivo.

„Dene.“ Stopalom gurkam njegovo. „Dene!“

„Aha!“ On se trgne i iskrivi usta u osmeh.

„Zar to nije divna vest?“, uspevam da izgovorim. „Još šezdeset osam godina zajedno! To je... Mislim... Baš smo pravi srećnici!“

„Naravno“, odgovara Den očajnim, napetim glasom. „Šezdeset osam godina. Baš smo... srećni.“

DRUGO POGLAVLJE

Naravno, to je dobra vest. Sjajna vest. Izvanredno smo zdravi, živjećemo dugo... Trebalo bi da slavimo!

Ali, još šezdeset osam godina braka? Ozbiljno? Mislim... Stvarno?

Dok se autom vraćamo kući, oboje ćutimo. Neprestano bacam pogled ka Denu dok on ne gleda u mene, i osećam da i on radi isto.

„Pa, baš je lepo to što smo čuli, zar ne?“ kažem konačno. „Kako ćemo doživeti stotu i ostati u braku još...“ Nisam u stanju da izgovorim taj broj, jednostavno nisam u stanju. „Još neko vreme“, zaključujem neubedljivo.

„Oh“, odgovara Den, ne okrećući glavu. „Da. Divno.“

„Je li to... ono što si zamišljao?“ pitam. „Mislim, što se braka tiče? Hm... ovaj... trajanja braka?“

Nastaje tišina. Den se ćuteći mršti i gleda ispred sebe, što uvek radi kad mu se mozak sretne s nekim ogromnim, zamršenim problemom.

„Mislim, to je prilično dugo“, odgovara on napokon.
„Zar ne?“

„Dugo je“, klimam glavom. „Prilično dugo.“

Ponovo začutimo, dok Den prolazi kroz raskrscnicu a ja mu nudim žvakaću gumu, jer sam uvek ja ta koja nudi žvake u kolima.

„Ali to je *dobro*, zar ne?“, čujem sebe kako kažem.

„Naravno“, slaže se Den, gotovo suviše brzo. „Naravno!“

„Sjajno!“

„Sjajno. Da.“

„Da.“

Opet ćutimo. U uobičajenim okolnostima tačno bih znala šta Den misli, ali sada nisam tako sigurna. Pogledala sam ga nekih dvadeset pet puta, šaljući mu neme poruke: *Reci nešto. Ili: Započni razgovor. I: Jesi li u stanju da me bar jednom pogledaš?*

Međutim, te poruke ne dopiru do njega. On izgleda potpuno obuzet sopstvenim mislima. I tako na kraju pribegavam onome što inače nikad ne radim, i pitam ga: „O čemu razmišljaš?“

Gotovo istog trenutka zažalim zbog toga što sam ga to pitala. Nikad nisam bila žena koja pita: „O čemu razmišljaš?“ Sad se osećam nesigurno i besna sam na sebe. Zašto Den *ne bi* imao pravo da neko vreme razmišlja u tišini? Zašto ga gnjavim? Zašto ga ne ostavim na miru?

S druge strane: o čemu on, dođavola, *stvarno* razmišlja?

„Oh“, kaže Den, odsutno se mršteći, „ni o čemu. Razmišljao sam o kreditima. Hipotekama.“

Hipoteke!

Umalo se glasno nasmejem. Dobro, to samo pokazuje razliku između muškaraca i žena. O čemu inače ne volim

---

da govorim jer nipošto *nisam* šovinistkinja, ali stvarno. Dok ja razmišljam o našem braku, on razmišlja o hipotekama.

„Postoji li neki problem s hipotekom ili tako nešto?“

„Ne“, odgovara on odsutno, gledajući u satelitsku navigaciju. „Gospode, ova ulica ne vodi *nikuda*.“

„Pa, zašto razmišljaš o hipotekama?“

„Oh, pa...“ Den se mršti, zadubljen u ekran satelitske navigacije. „Samo sam razmišljao o tome kako, pre nego što je potpišeš...“ – on okreće volan i kreće u suprotnom pravcu, ne obraćajući pažnju na besno trubljenje oko nas – „... tačno znaš na koliko uzimaš zajam. Hoću da kažem, da, to je dvadeset i pet godina, ali posle toga je gotovo. Završeno. Slobodan si.“

Nešto mi se steže u stomaku i ne razmišljajući kažem: „Misliš da sam ja *hipoteka*?“

Više nisam ljubav njegovog života. Već neka tegobna finansijska obaveza.

„Šta?“ Den me preneraženo pogleda. „Silvi, ne pričamo o *tebi*. Ovo nema veze s *tobom*.“

O bože. Opet, stvarno nisam šovinistkinja, ali... *muškarci*.

„Da li to stvarno misliš? Čuješ li ti sebe?“ Imitiram Denov glas da bih mu pokazala: „’Bićemo u braku neizmerno dugo. Sranje. Hej, hipoteka je baš dobra jer se posle dvadeset pet godina završava. Slobodan si.“ Nakon toga, nastavljam svojim normalnim, Silvinim glasom: „Hoćeš li da kažeš da si slučajno razmišljao baš o tome? Hoćeš li da kažeš da to dvoje nema veze jedno s drugim?“

„To *nije*...“ Den začuti kada shvati. „*Nisam* na to mislio“, nastavlja on, opet besan. „Zapravo sam već bio zaboravio čitav razgovor sa doktorom“, dodaje, za svaki slučaj.

Sumnjičavo ga gledam. „Zaboravio si?“

„Da. Zaboravio sam.“

Zvuči tako neuverljivo da ga gotovo žalim.

„Zaboravio si da treba da provedemo još šezdeset sedam godina zajedno?“ Ne mogu odoleti da mu ne postavim malu zamku.

„Šezdeset osam“, ispravi me on odmah – a onda odjednom pocrveni. „Ili kako god. Kako rekoh, stvarno se ne sećam.“

Kakav lažov. Te reči su mu se urezale u mozak. Baš kao i meni.

Vraćamo se u Vendsvort, uspevamo da pronađemo mesto za parking ne previše daleko od kuće i ulazimo. Živimo u omanjoj kući s tri spavaće sobe, puteljkom koji vodi do ulaznih vrata i zadnjim dvorištem u kojem je nekad raslo bilje i cveće, ali ga sad uglavnom ispunjavaju dve ogromne kućice za lutke koje je moja majka kupila našim ćerkicama za njihov četvrti rođendan.

Samo moja majka bi mogla da kupi dve istovetne, ogromne kuće za lutke. I da ih isporuči usred rođendanske proslave kao iznenađenje. Svi naši gosti su ostali bez reči kada je dostavljač uneo prugaste zidove i krovove i ljupke prozorčice, i sastavljao ih dok smo svi buljili u njega.

„Bože, mama!“, uzviknuh pošto smo srdačno zahvalili. „Mislim, predivne su... neverovatne... ali... dve? Zašto?“ A ona je samo trepnula gledajući me svojim bistrim plavim očima i odgovorila: „Zato da ne moraju da ih *dele*, dušo“, kao da je to više nego očigledno.

Ali kako god. To je moja mama. Divna je. Divno uznemirujuća. Ne, možda bih pre mogla da kažem uznemirujuće divna. A zapravo, druga kuća za lutke prilično dobro dođe kao skladište za moju prostirku i tegove za vežbanje. Eto.

Dok Den i ja ulazimo u kuću, čini se da nijedno od nas nema šta da kaže. Pregledajući poštu, hvatam Dena kako se obazire po kuhinji kao da prvi put vidi našu kuću. Kao da se upoznaje sa svojom zatvorskom ćelijom, pomislim.

Onda prekorim sebe: ma daj, ne gleda baš tako.

A onda se ispravim jer, zapravo, baš tako je gleda. Šeta tamo-amo kao tigar u kavezu i sumorno odmerava plavo obojene kredence. Uskoro će početi da udara recke na zidu. Počeće da odbrojava naš beskonačni, tegobni put kroz narednih šezdeset i osam godina.

„Šta je?“, pita Den, osetivši moj pogled.

„Šta?“, odgovaram.

„Ništa.“

„Ništa nisam rekla.“

„Ni ja.“

O bože. Šta se to dešava s nama? Oboje smo napeti i sumnjičavi. A za sve je kriv onaj prokleti doktor, što nam je saopštio tako dobre vesti.

„Slušaj, dakle, živjećemo praktično zauvek“, prasnem. „Moramo da se *nosimo* s tim, razumeš? Hajde da popričamo o tome.“

„O čemu da popričamo?“ Den glumi nevinašce.

„Ne pravi se lud!“, dreknem. „*Znam* da se pitaš: dođavola, kako ćemo toliko izdržati? Hoću da kažem, to je divno, ali...“ Kršim ruke. „Znaš. To je... izazov.“

Polako skliznem niz kuhinjski plakar na koji sam naslonjena, i čučnem. Koji trenutak kasnije, i Den učini isto.

„Deluje zastrašujuće“, složi se on, opustivši se čim je to izgovorio. „Pomalo sam... pa... izbezumljen.“

Konačno smo to priznali. Iskrenu, pravu istinu. Oboje se plašimo tog epskog braka, obima *Gospodara prstenova*, u kojem smo se odjednom obreli.

„Mislim, šta si *mislio*, koliko ćemo dugo biti u braku?“, pitam posle kraćeg ćutanja.

„Ne znam!“ Den u očajanju širi ruke. „Ko još razmišlja o tome?“

„Ali dok si stajao pred oltarom i govorio 'dok nas smrt ne rastavi', navaljujem, „jesi li, ono, recimo... imao neku predstavu u glavi?“

Den se namršti, kao da pokušava da se seti. „Iskreno, nisam“, kaže on. „Samo sam zamišljao... znaš. Maglovitu budućnost.“

„I ja.“ Slegnem ramenima. „Ništa određeno. Pretpostavljam da sam zamišljala da bismo jednog dana mogli da proslavimo srebrnu svadbu. Kada ljudi stignu do dvadeset pete godišnjice braka, pomisliš: 'Čoveče. Uspeli su! Stigli su do jubileja!'“

„Kad mi stignemo do svoje srebrne svadbe“, kaže Den pomalo sumorno, „mi nećemo biti još ni na pola puta. Ni na pola puta.“

Ponovo začutimo. Posledice ovog otkrića samo naviru.

„Večnost je mnogo duža nego što sam mislio“, kaže turobno Den.

„Jeste.“ Naslanjam se na plakar. „*Mnogo* duža.“

„To je pravi maraton.“

„Supermaraton“, ispravljam ga. „*Ultramaraton*.“

„Da!“ On diže glavu i odjednom živne. „To je to. Mislili smo da trčimo deset kilometara, a onda smo odjednom otkrili da smo upali u jedan od onih sumanutih ultramaratona po Sahari od preko hiljadu kilometara, iz kojeg nema izlaza. Nije da ja *želim* da izađem“, dodaje on brzo, kad ga sasečem pogledom. „Ali ne *želim* ni da se... znaš. Stropoštam od infarkta.“

Den stvarno ume da se izrazi. Prvo je uporedio naš brak sa hipotekom. Sada kaže da će zbog njega dobiti infarkt. A inače, ko je u ovoj priči Sahara? Ja?

„Nismo se dobro rasporedili.“ On se sad zbilja uživeo u temu. „Mislim, da sam *znao* da ću toliko živeti, verovatno se ne bih tako mlad oženio. Ako ljudi treba da žive po sto godina, moramo promeniti pravila. Za početak, ne vezuj se ni za koga pre pedesete...“

„Pa da dobiješ decu u pedesetoj?“, prekidam ga, pomalo oštrim tonom. „Jesi li ti čuo za biološki sat?“

Den se na trenutak zbuni.

„Dobro, tako ne može“, priznaje on.

„U svakom slučaju, ne možemo se vratiti u prošlost. Tu smo gde smo. A na *dobrom* smo mestu“, dodajem, čvrsto rešena da budem pozitivna. „Mislim, uzmi, na primer, svoje roditelje. Oni su se venčali pre trideset osam godina, i još su u braku. Ako mogu oni, možemo i mi!“

„Moji roditelji nisu neki primer“, kaže Den.

Istina. Denovi mama i tata imaju, kako se to kaže, komplikovan odnos.

„Pa onda kraljica“, kažem, baš kad se začuje zvono na vratima. „Ona je u braku već milion godina.“

Den me pogleda s nevericom. „Kraljica? Je li to najbolji primer kojeg možeš da se setiš?“

„Dobro, zaboravi kraljicu“, branim se. „Vidi, pričaćemo kasnije“, dodajem, krenuvši ka vratima.

Kad devojčice razdragano utrče u kuću, narednih šezdeset i osam ili koliko god godina odjednom padaju u zaborav. Ovo je važno. Ova deca sa svojim rumenim licima, koja ovog trenutka tananim glasićima viču: „Dobile smo *tetovaže!*“

Jele smo *picu!*“ Hvataju me za ruke, pričaju mi svoje priče i vuku me nazad kad pokušam da se pozdravim sa svojom prijateljicom Analiz, koja ih je dovezla do kuće i veselo mi maše već se vraćajući u auto.

Grlim ih, osećajući poznato migoljenje njihovih ruku i nogu, žmirkajući dok me gaze dubokim školskim cipelama. Bile su u igraonici samo dva sata. To nije ništa. Ali dok ih privijam uz sebe, imam osećaj da ih godinama nisam videla. Je li to Ana porasla? Tesina kosa miriše drugačije? A otkud Ani ta ogrebotinica na bradi?

Sad pričaju uglas, onim svojim gotovo tajnim blizanačkim jezikom, a plavi pramenovi padaju im jedni preko drugih dok ushićeno gledaju u svetlucavu sličicu vilinskog konjica na Tesinoj ruci. Koliko ja čujem, kuju planove da ga „dele zauvek, dok ne odrastu“. Pošto će se skoro sigurno raspasti čim ga skinem, moraću da smislim nešto da im skrenem pažnju, inače će biti plača. Život s petogodišnjim bliznakinjama izgleda kao život u komunističkoj državi. Nije *baš* da brojim pahuljice koje im svakog jutra sipam u zdele da budem sigurna da su dobile podjednako, ali...

Zapravo, jednom jesam brojala pahuljice koje sam sipala u zdele. Tako je bilo brže.

„Dobro!“, kaže Den. „Kupanje? Kupanje!“, ispravlja se on brzo. Kupanje nipošto nije pitanje. To je bespogovorani događaj. To je srž stvari. U suštini, čitava rutina našeg domaćeg života zasnovana je na kupanju.

(Inače, nije tako samo kod nas, već i kod svake druge porodice s malom decom. Uopšteno je shvatanje da, ako nema kupanja, nema ničeg. Vlada kaos. Civilizacija propada. Deca bauljaju po ulicama u ritama i glođu životinjske kosti, dok njihovi roditelji drhte i cvile po čoškovima. Otprilike.)

U svakom slučaju, vreme je za kupanje. I dok započinjemo svoju večernju rutinu, kao da se ona popodnevna napetost nikad nije dogodila. Den i ja opet radimo kao tim. Presrećemo jedno drugom misli. Komuniciramo svojim gotovo vidovitim, roditeljskim načinom.

„Treba li Ani da...“, pita Den, dodajući mi češalj.

„Uradila sam to jutros.“

„A šta je sa...“

„Da.“

„Znači, to je poruka gospođice Blejk.“ On diže obrve.

„Znam.“ Provlačim češalj kroz Aninu kosu i preko njene glave oblikujem usnama: *Ludilo*.

Gospođica Blejk je učiteljica, a njena poruka je bila zapisana u Aninoj školskoj knjižici. Bila je to odštampana poruka, upućena svim roditeljima, u kojima se oni mole da NE pričaju i ne „tračare oko škole“ u vezi sa određenim događajem, koji je potpuno „BEZ OSNOVA“.

Nisam imala pojma na šta ona to misli, pa sam brzo poslala mejl drugim roditeljima i saznala da je gospođica Kristi, koja predaje višim razredima, viđena kako gugla jednog tatu na školskom kompjuteru, ne znajući da se njena pretraga projektuje na tabli.

„Molim te dodaj mi...“

Den mi pruža ručicu tuša i ja polivam Ani glavu toplom vodom, dok se ona kikoće i ciči: „Pada kiša!“

Jesmo li oduvek bili ovako međusobno vidoviti? Jesmo li oduvek bili tako usklađeni? Nisam sigurna da jesmo. Mislim da smo se posle rođenja dece promenili. Kad dobijete blizance, zajedno ste u rovovima. Hranite, presvlačite, tešite i nosate decu ukrug i naizmenično, po čitav dan i noć. Tada usavršite rutinu. Ne traćite reči. Dok sam došla Anu i Tesu,

bila sam preumorna čak i da *govorim*. Den je uglavnom već po mom izrazu lica znao šta od sledećeg hoću da kažem:

1. Možeš li da mi doneseš još malo vode, molim te? Tri litra bi bilo dovoljno.
2. I nekoliko čokoladica? Samo mi ih ubaci u usta, usisaću ih.
3. Možeš li, molim te, da promeniš kanal na televizoru? Držim dete u rukama, a već trinaest sati gledam Džeremija Kajla.
4. Bože, kako sam iscrpljena. Jesam li to izgovorila više od petsto puta danas?
5. Mislim, shvataš li *koliko* sam iscrpljena? Toliko sam umorna da mi se kosti raspadaju. Bubrezi mi vise preko jetre i tiho jecaju.
6. Ah, moja *bradavica*. Uh. *Joj*.
7. *Jojojojojoj*.
8. Znam. To je prirodno. Predivno. Kako god.
9. Nećemo imati još dece, važi?
10. Jesi li shvatio? Čuješ li me, Dene? NEĆU VIŠE DECE, NIKAD.

„Aah!“ Tesa prekida moje prisećanje zapljusnuvši me vodom tako snažno da sam sad sva mokra.

„Dobro!“, brecne se Den. „Sad je *dosta*. *Izlazite iz kade*, obe.“

Devojčice odmah zaplaču. Plač se često čuje u našoj kući. Tesa plače zato što nije htela da me skvasi. Ana plače jer uvek plače kada Tesa plače. Sada obe plaču zbog toga što je Den digao glas. I naravno, obe plaču jer su umorne, mada to nikad ne bi priznale.

„Moja tetovaža“, jeca Tesa, jer uvek uvodi u priču svaki problem kojeg može da se seti. „Tee-to-vaaa-ža mi se pocepala. I u-u-udarila sam se u prst.“

„Odnećemo ga doktoru za tetovaže, je li tako?“, tešim je, umotavajući je u peškir. „A ja ću ti poljubiti prst, pa će proći.“

„Možeš li da mi daš li-li-lizalicu?“ Ugrabivši priliku, ona diže pogled ka meni.

Treba joj se diviti na odvažnosti. Okrećem glavu da prikrijem kikut i preko ramena joj odgovaram: „Ne sad. Možda sutra.“

Dok Den preuzima pričanje priče, ja skidam mokru odeću i presvlačim se. Kad se obrišem, stanem ispred ogledala i zagledam se u svoje nago telo.

Šezdeset osam godina. Kako ću izgledati za šezdeset osam godina?

Oprezno stiskam kožu na butini dok se sva ne nabora. O *bože*. Te bore su moja budućnost. Samo što ću ih imati po celom telu. Imaću naborane butine i naborane sise i... ne znam... naboran skalp. Puštam naboranu kožu i opet se zagledam u ogledalo. Da li bi trebalo da počnem s nekim ozbiljnijim tretmanom za lepotu? Kao što je, možda, piling. Ali kako će mi onda koža potrajati do sto druge godine? Zar ne bi trebalo da *dodajem* slojeve, a ne da ih skidam?

Kako, uopšte, sačuvati izgled do stote godine? Zašto nam *to* ne objašnjavaju u časopisima?

„U redu je, završio sam s njima. Oдох na trčanje.“ Ulazeći u sobu, Den već skida košulju, ali zastane kad me vidi голу ispred ogledala.

„Mmm“, kaže, sa sjajem u očima. Baca košulju na krevet, prilazi mi i hvata me oko struka.

Vidim ga u ogledalu. Moj zgodni, mladi muž. Ali kako će *on* izgledati za šezdeset osam godina? Odjednom vidim

zastrašujuću sliku starog i izboranog Dena kako kleca za mnohom sa štapom, vičući: „Gluposti, ženo, gluposti!“

Što je smešno. Biće star. Neće postati Ebinezer Skrudž.*

Snažno odmahnem glavom da oteram tu sliku. Bože, *zašto* je taj doktor uopšte morao da spomene budućnost?

„Razmišljala sam...“ Zaćutim.

„Koliko ćemo se još puta kresnuti?“ Den klimne glavom.

„Ja sam to već izračunao.“

„Šta?“ Naglo se okrenem ka njemu. „Nisam na to mislila! Mislila sam...“ Zainteresovano zaćutim. „Koliko puta?“

„Jedanaest hiljada. Manje-više.“

„Jedanaest hiljada?“

Osećam kako mi noge klecaju od zaprepašćenja. Kako je to uopšte fizički moguće? Hoću da kažem, ako sam mislila da će mi *piling* istanjiti kožu, onda svakako...

„Znam.“ On skida pantalone i odlaže ih. „Mislio sam da će toga biti više.“

„Više?“

Kako je mogao pomisliti da će toga biti više? Od same pomisli vrti mi se u glavi. Još jedanaest hiljada puta treba da se kresnem, i to sve sa Denom. Mada – hoću da kažem, naravno da *želim* da sve to bude sa Denom, ali... *jedanaest hiljada puta*?

Kako ćemo uopšte naći vremena za to? Mislim, moramo da jedemo. Moramo da radimo. A zar nam neće dosaditi? Treba li da istražimo nove položaje? Treba li da instaliram televizor na plafonu?

Ta cifra *ne može* biti tačna. Sigurno je pogrešio za jednu nulu.

---

* Ebenezer Scrooge – lik iz dela *Božićna priča* Čarlsa Dikensa, stari škrtac koji mrzi Božić. (Prim. prev.)

„Kako si to izračunao?“ pitam podozrivo, ali Den ne obraća pažnju na moje reči. Klizi mi rukama niz leđa i hvata me za guzu sa onim strastvenim, usredsređenim pogledom. Kod Dena je štos u tome što s njim možete da pričate o seksu samo oko pola minuta pre nego što poželi da to radi umešto da priča o tome. Zapravo, on razgovor o seksu smatra potpunim gubljenjem vremena. (Ja prilično volim da pričam o tome, ali sam naučila da to radim *kasnije*. Ležim u njegovom naručju i govorim mu sve o čemu razmišljam... pa, sve, a on odgovara: „Mmm, mmm“, dok ne shvatim da je zaspao.)

„Možda ću i odložiti trčanje“, kaže on, ljubeći me u vrat. „*Ipak* nam je danas godišnjica...“

I jeste. A seks je sjajan – i u tome smo već prilično vidoviti – i kasnije ležimo u krevetu i govorimo: „Bilo je neverovatno“, i „Volim te“, i sve ono što govore srećni parovi.

Stvarno je bilo neverovatno.

I ja ga stvarno volim.

Ali – krajnje, sasvim iskreno – neki sićušni glas u glavi mi govori: *Jedan manje. Još samo 10.999.*

TREĆE POGLAVLJE

Budim se rano ujutru i vidim da me je Den preduhitrio. Već je ustao, sedi u maloj pletenoj fotelji u isturenom prozoru i smrknuto bulji napolje.

„Jutro.“ Na trenutak se okrene ka meni.

„Jutro!“ Uspravljam se, već budna i obuzeta mislima. Čini mi se da sam razrešila tu priču o večnom životu. Razmišljala sam o tome dok sam tonula u san, i pronašla sam odgovor!

Upravo nameravam da to kažem Denu – ali me on pretekne.

„Dakle, u suštini, treba da radim negde do devedeset pete godine“, kaže on, potpuno utučen. „Računao sam.“

„Šta?“, pitam, ne shvatajući.

„Ako ćemo živeti večno, to znači da ćemo i raditi večno.“

On me turobno pogleda. „Da bismo mogli doživotno da se izdržavamo. Mislim, zaboravi na penzionisanje u šezdeset petoj. Zaboravi potpuno na penzionisanje. Zaboravi na opuštanje.“

„Ne očajavaj toliko!“, uzviknem. „To je bila *dobra* vest, sećaš se?“

„Želiš li da radiš do devedeset pete?“, odvrati on.

„Možda.“ Slegnem ramenima. „Volim svoj posao. I ti voliš svoj.“

Den se mršti. „Ne volim ga baš *toliko*. Znaš li da se moj tata penzionisao sa pedeset sedam?“

Njegov stav stvarno počinje da me nervira.

„Ne budi više tako negativan!“, savetujem ga. „Razmišljaj o mogućnostima. Imamo pred sobom decenije i decenije! Možemo da uradimo šta god nam padne na pamet! To je izvanredno! Samo treba da planiramo.“

„Kako to misliš?“ Den me sumnjičavo gleda.

„Dobro, evo nekih mojih ideja.“ Primičem mu se pomerajući se u krevetu i gledam ga pravo u oči, pokušavajući da ga nadahnem. „Podelićemo svoj život na decenije. U svakoj deceniji ćemo raditi nešto drugačije i kul. Trudićemo se da nešto postignemo. Prevazići ćemo sebe. Na primer, u jednoj deceniji razgovaraćemo međusobno samo na italijanskom.“

„*Molim?*“

„Razgovaraćemo jedno s drugim samo na italijanskom“, ponavljam, pomalo zbunjeno. „Zašto da ne?“

„Zato što *ne znamo italijanski*“, kaže Den, kao da sam potpuno poludela.

„Naučićemo ga! To će biti životno dostignuće. Biće...“ Neodređeno odmahnem rukama.

Den me samo pogleda. „Kakvih još ideja imaš?“

„Bavićemo se novim poslovima.“

„Kakvim novim poslovima?“

„Ne znam! Pronaći ćemo neverovatne, ispunjujuće poslove koji će nam proširiti vidike. Ili ćemo možda živeti u različitim mestima. Na primer, jednu deceniju u Evropi, deceniju u Južnoj Americi, deceniju u Sjedinjenim Državama...“, nabrajam na prste. „Mogli bismo da živimo svuda!“

„Mogli bismo da putujemo“, prihvata Den. „Treba da putujemo. Oduvek sam želeo da odem u Ekvador. Da vidim Ostrva Galapagos.“

„Eto vidiš! Ići ćemo u Ekvador.“

Nekoliko trenutaka oboje ćutimo. Vidim kako Den razmišlja o tome.

Oči mu zasijaju i on odjednom digne glavu. „Hajde da to uradimo. Jebote, Silvi, u pravu si. Ovo je naš poziv na buđenje. Moramo da *proživimo* svoj život. Rezervisaćemo avionske karte do Ekvadora, ispisati decu iz škole, mogli bismo da stignemo tamo već u petak... hajde da to *uradimo*.“

Tako je uzbuđen da ne želim da mu ubijem volju. Ali zar me nije slušao? Pričala sam o sledećoj deceniji. Ili možda o onoj posle nje. O nekom neodređenom vremenu u dalekoj budućnosti. Ne o ovoj *nedelji*.

„Svakako želim da idem u Ekvador“, kažem posle kraćeg ćutanja. „Obavezno. Ali to bi strašno mnogo koštalo...“

„To je putovanje na koje se ide jednom u životu.“ Den odbacuje moje primedbe. „Snaći ćemo se. Mislim, Silvi, *Ekvador*.“

„Obavezno!“ Pokušavam da zvučim jednako uzbuđeno kao i on. „Ekvador!“ Ali nakon kratke stanke dodajem: „Jedino što gospođa Kendrik ne voli da nenajavljeno idem na odmor.“

„Preživeće.“

„A devoјčice imaju školsku predstavu. *Ne smeju* to da propuste, i moraju da dolaze na probe...“

Den tiho progunđa. „Dobro, *sledećeg* meseca.“

„Sledećeg meseca je tvojoj mami rođendan“, podsećam ga. „A pozvali smo i Ričardsonove na večeru, i deca imaju sportski dan...“

„Dobro“, kaže Den, kao da se upinje da ostane miran. „Onda onog narednog meseca. Ili za letnji raspust.“

„Tada idemo u Jezersku oblast“, podsetim ga, i trgnem se kad vidim njegov izraz lica. „Mislim, mogli bismo to da otkazemo, ali smo već uplatili rezervaciju...“ Zaćutim.

„Da se razumemo.“ Den govori tiho, ali zvući kao da će prasnuti. „Imam pred sobom bezbroj godina, a ne mogu nikako da uklopim jedno spontano, prosvetljujuće putovanje u Ekvador?“

Nastaje tišina. Ne želim da mu kažem šta mislim, a to je: *Očigledno* ne možemo da uklopimo spontano, prosvetljujuće putovanje u Ekvador jer, hej, imamo život.

„Mogli bismo da odemo u neki ekvadorski restoran“, kažem vedro.

Mada, kad vidim kako me je Den pogledao, možda bi bilo bolje da sam ćutala.

Za doručkom sipam pahuljice sebi i Denu i dodajem u njih malo suncokretovih semenki. Valjaće nam za ten ako treba da potrajemo još šezdeset osam godina.

Da li bi trebalo da počnem da radim botoks?

„Još dvadeset pet hiljada doručaka“, kaže odjednom Den, zureći u svoju zdelu. „Upravo sam izračunao.“

Tesa diže pogled sa svog tosta i pogleda ga blistavim očima, uvek spremna za šalu. „Ako pojedesh dvadeset pet doručaka, pući će ti pupa!“

„Dvadeset pet hiljada“, ispravlja je Ana.

„*Rekla* sam dvadeset pet hiljada“, odvrati Tesa brzo.

„Stvarno, Dene, još uvek razmišljaš o tome?“ Sažaljivo ga pogledam. „Zaista moraš to da prevaziđeš.“

Dvadeset pet hiljada doručaka. Sranje. Kako li će *to* moći i dalje da bude zanimljivo. Možda bismo mogli da počnemo da jedemo kičuri. Ili da jednu deceniju jedemo japansku hranu. Tofu. Takve stvari.

„Zašto se mrštiš?“, pita Den.

„Onako!“ Hitro zagladim ružičastu cvetnu suknju. Na poslu često nosim cvetne suknje, jer je to takva firma. Ne postoje zvanična pravila oblačenja, ali ako obučem bilo šta šareno, cvetno ili zapravo bilo šta zaista ljupko, moja šefica gospođa Kendrik uzvikuje: „Kako je to divno! Oh, kako je to *divno*, Silvi!“

Kad vam je šefica vlasnik firme i ima svu moć i znate da je otpuštala ljude zbog toga što se „nisu dobro uklapali“, želite da čujete kako vam govori: „Kako je to divno!“ Zato se za šest godina, otkad radim tamo, u mom ormaru nakupilo više živopisnih i ženstvenih stvari.

Gospođa Kendrik voli limun-žutu, plavu boju različka, sitne cvetne dezene, karnere, bisernu dugmad i fine šnale za cipele s mašnjama (pronašla sam jedan sajt na kojem ih prodaju).

Ona nikako *ne voli* crne, sjajne tkanine, duboke izreze, majice ili cipele s platformama. („Baš su *ortopedske*, dušo, zar ne?“) A kako rekoh, ona je šefica. Možda je nekonvencionalan šef... ali je šef. Voli da radite onako kako ona želi.

„Ha.“ Den se kratko nasmeje. Upravo je otvarao poštu i sad gleda u jednu pozivnicu.

„Šta je to?“

„Ovo će ti se dopasti.“ On me pogleda smeškajući se i okrene pozivnicu da mogu da pročitam šta na njoj piše. To je prijem povodom neke nove medicinske dobrotvorne akcije koju je pokrenuo stari prijatelj mog oca po imenu Dejvid Vital, i održava se u Skaj gardenu.

Znam kako izgleda Skaj garden. Trideset pet spratova iznad zemlje, sav u staklu, s pogledom na London. Sama pomisao na to navodi me da se grčevito uhvatim za stolicu i čvrsto držim zemlje.

„Zvuči kao nešto baš po mom ukusu“, kažem, prevrćući očima.

Toliko se plašim visine da to nije čak ni smešno. Ne smem da izađem na visoke balkone. Ne smem da se vozim providnim liftom. Ako na televiziji gledam kako neko iskače padobranom ili hoda po žici, sva se uspaničim, iako mirno sedim na sofi.

Nisam oduvek bila takva. Nekad sam se skijala i prelazila preko visokih mostova, bez ikakvih problema. Ali onda sam rodila decu i ne znam *šta* se to desilo s mojim mozgom, ali sam počela da osećam vrtoglavicu čak i kad se popnem na merdevine. Mislila sam da će to proći za nekoliko meseci, ali nije prošlo. Kad je devojkicama bilo osamnaest meseci, jedan Denov kolega kupio je novi stan s krovnom terasom, a kad smo došli na žurku povodom useljenja, nisam mogla čak ni da priđem ogradi da vidim kakav je pogled. Noge su mi se jednostavno skamenile. Kad smo stigli kući, Den me je pitao: „Šta ti se *desilo?*“, a ja sam odgovorila: „*Ne znam!*“

Shvatam da je to nešto što je dosad već trebalo da rešim. (Hipnozom? Kognitivno bihevioralnom terapijom? Terapijom izlaganja? Povremeno pretražujem to na *Guglu*.) Ali mi to u poslednje vreme nije baš bilo u centru pažnje. Imala sam druge, važnije probleme. Kao, na primer...

Pa, dobro. Dakle, ključna činjenica u vezi sa mnom: kad mi je pre dve godine umro otac, to mi je teško palo. Nisam to „dobro podnela“. Tako su bar govorili. Čula sam to. Šaputali su po uglovima: „Silvi to nije baš najbolje podnela.“ (Moja mama, Den i onaj doktor kojeg su doveli.) Što je, zapravo,

počelo da me nervira. Navodilo me je da se pitam: šta znači „dobro podnositi“? Kako iko može „dobro da podnese“ to da mu otac, obožavani junak, iznenada pogine u saobraćajnoj nesreći? Mislim da ljudi koji to „dobro podnose“ ili zavaravaju sebe ili nisu imali oca kao što je moj, ili možda jednostavno nemaju osećanja.

Možda nisam *želela* to dobro da podnesem. Da li im je *to* palo na pamet?

U svakom slučaju, sve se malo zakomplikovalo. Morala sam neko vreme da odsustvujem s posla. Napravila sam... nekoliko gluposti. Doktor je pokušao da mi daje lekove. (Ne, *hvala*.) Usred svega toga, strah od visine nije mi delovao toliko bitno.

Sada sam dobro, sasvim dobro. Osim straha od visine, naravno, kojim ću se pozabaviti kad budem imala vremena.

„Stvarno bi trebalo da popričaš s nekim o toj svojoj fobiji“, kaže Den, čitajući mi misli na onaj svoj sablasni način. „Pi-Es?“, dodaje on, kada vidi da mu ne odgovaram. „Jesi li me čula?“

„Pi-Es“ je nadimak kojim me Den ponekad naziva. To znači „Princeza Silvi“.

Denijeva priča glasi da sam, kad smo se sreli, ja bila princeza, a on siroti zaposleni momak. U svom govoru na svadbi nazvao me je „Princezom Silvi“, a moj otac je dobacio „pretpostavljam da to znači da sam ja kralj!“, i svi su se nasmejali, a Den se šaljivo poklonio tati. Zapravo, tata je stvarno *izgledao* kao kralj, bio je tako zgodan i otmen. Još uvek ga vidim, sa zlatno-sedom kosom koja blista pod svetlom, besprekorno otmenog u odelu. Tata je bio najbolje obučen čovek kojeg sam ikad videla. Tada je rekao Denu: „Nastavi, prinče Danijele!“, i namignuo mu na onaj svoj šarmantni način. Kasnije se kum